

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

عنوان:

بررسی میزان حضور دانشمندان پرستند حوزه پزشکی بالینی کشورهای
اسلامی در شبکه‌های اجتماعی دانشگاهی

توسط: فاطمه رمضانی پاکپور لنگرودی

استاد راهنما: دکتر مریم اخوتی

استاد مشاور: علی طالبیان

سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶

چکیده

مقدمه و اهداف: وب، بطور گسترده مسیر برقراری ارتباط بین محققان و انتشار تولیدات آنان را تغییر داده است. ظهور شبکه‌های اجتماعی نه تنها نحوه برقراری ارتباط بین محققان تحت تأثیر قرار داده، بلکه نحوه اندازه‌گیری تأثیر علمی آنان نیز تغییر داده است. این مطالعه باهدف تعیین حضور دانشمندان پر استناد حوزه پزشکی بالینی کشورهای اسلامی در شبکه‌های اجتماعی دانشگاهی انجام گردید.

روش‌ها: پژوهش حاضر بررسی مقطعی، از نوع علم‌سنجی است. در مرحله اول جمع‌آوری داده‌ها، مقالات پر استناد پزشکی بالینی ۵۰ کشور اسلامی در پایگاه شاخص‌های اساسی علم تا پایان سال ۲۰۱۵ جستجو گردید که از بین ۲۷ کشور اسلامی ۸۰۲ مقاله پر استناد شناسایی و در مرحله بعد اسامی ۱۳۶۴ دانشمند پر استناد به تفکیک هر کشور از میان مقالات استخراج شد. در نهایت حضور هر یک از دانشمندان در شبکه‌های اجتماعی ریسرچ گیت، مندلی، آکادمیا، لینکداین و همچنین گوگل اسکالر جستجو و داده‌ها در نرم‌افزار اکسل ثبت و توصیف گردید. از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۳ برای آزمون‌های کای دو، پیرسون، اسپیرمن، کروسکال والیس، استفاده شد.

یافته‌ها: مطابق یافته‌ها، ۶۳/۶ درصد دانشمندان پر استناد پزشکی بالینی ۲۷ کشور اسلامی از قاره آسیا و ۳۶/۴ درصد از قاره آفریقا بودند. بیشترین میزان حضور دانشمندان در شبکه اجتماعی ریسرچ گیت (۵۰/۴٪) و کمترین حضور در شبکه اجتماعی مندلی (۱/۸٪) مشاهده گردید. همچنین نتایج نشان داد کشور ترکیه رتبه اول حضور در شبکه‌های اجتماعی ریسرچ گیت، مندلی، آکادمیا و لینکداین را دارد اما در گوگل اسکالر ایران رتبه اول و ترکیه رتبه دوم حضور را داشت. رابطه آماری معناداری بین میزان استناد گوگل اسکالر و شاخص‌های شبکه ریسرچ گیت (تعداد مقالات، تعداد خواندن، تعداد استناد، نمره آر جی) وجود داشت؛ اما میان حضور دانشمندان پر استناد پزشکی بالینی کشورهای اسلامی در شبکه‌های اجتماعی دانشگاهی با میزان استناد آن‌ها در گوگل اسکالر رابطه آماری معناداری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: حضور در شبکه‌های اجتماعی دانشگاهی نشانگر فرهنگ به اشتراک‌گذاری اطلاعات در بین پژوهشگران است که منجر به همکاری در تولید دانش می‌شود. اگرچه رابطه مثبت معنی‌داری بین حضور در شبکه‌ها و استناد در گوگل اسکالر مشاهده نشد اما حضور آن‌ها در شبکه‌ها می‌تواند منجر به افزایش رؤیت‌پذیری مقالات و بالطبع افزایش استناد گردد.

کلیدواژه: پزشکی بالینی، شبکه اجتماعی دانشگاهی، کشورهای اسلامی، ریسرچ گیت، مندلی، آکادمیا، لینکداین، گوگل اسکالر، استناد